

เดือนภัยโรคพืช ประจำวันที่ ๒๖ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร โดยกลุ่มอารักขาพืช เตือนภัยการเกิดโรคใบจุดสีน้ำตาล เนื่องจากเกิดการระบาดของโรคใบจุดสีน้ำตาลในพื้นที่จังหวัดนครนายก และจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีแนวโน้มที่จะระบาดเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงนี้เหมาะสมต่อการเกิดโรคใบจุดสีน้ำตาล และเชื้อราสาเหตุสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วตามกระแสลม ดังนั้นเพื่อป้องกันและควบคุมสถานการณ์การระบาดของโรคให้เกษตรกรที่จะปลูกข้าวปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการข้าว ดังนี้

โรคใบจุดสีน้ำตาล (Brown Spot Disease)

สาเหตุ เชื้อรา *Bipolaris oryzae*

อาการ แผลที่ใบข้าว พบมากในระยะแตกกอมีลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาล รูปร่างกลมหรือรูปไข่ ขอบนอกสุดของแผลมีสีเหลือง มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๕-๑ มิลลิเมตร แผลที่มีการพัฒนาเต็มที่ขนาดประมาณ ๑-๒ x ๔-๑๐ มิลลิเมตร บางครั้งพบแผลไม่เป็นวงกลมหรือรูปไข่ แต่จะเป็นรอยเปื้อนคล้ายสนิมกระจายทั่วไปบนใบข้าว แผลยังสามารถเกิดบนเมล็ดข้าวเปลือก (โรคเมล็ดดำ) บางแผลมีขนาดเล็ก บางแผลอาจใหญ่คลุมเมล็ดข้าวเปลือก ทำให้เมล็ดข้าวเปลือกสกปรก เสื่อมคุณภาพ เมื่อนำไปสีข้าวสารจะหักง่าย

อาการใบจุดสีน้ำตาลที่ใบ

การแพร่ระบาด เกิดจากสปอร์ของเชื้อราปลิวไปตามลม และติดไปกับเมล็ดพันธุ์

การป้องกันกำจัด

- ใช้พันธุ์ต้านทานที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
- หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ ๑๕ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อให้มีการระบายถ่ายเทอากาศดี
- ปรับปรุงดินโดยการไถกลบฟาง หรือเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ดินโดยการปลูกพืชปุ๋ยสด หรือปลูกพืชหมุนเวียน

เพื่อช่วยลดความรุนแรงของโรค

• แช่เมล็ดพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา ๑ กิโลกรัม / น้ำ ๒๐๐ ลิตร ขยำเอาสปอร์ออก หรือนำไปปราศกรสอบเมล็ดข้าวที่บ่มเตรียมปลูก

• คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซบ หรือคาร์เบนดาซิม+แมนโคเซบ อัตรา ๓ กรัม / เมล็ด ๑ กิโลกรัม

- งดการใส่ปุ๋ยยูเรีย ช่วยลดความรุนแรงของโรค
- กำจัดวัชพืชในนา ดูแลแปลงให้สะอาด และใส่ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม
- ถ้าพบอาการของโรคใบจุดสีน้ำตาลรุนแรงทั่วไป ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ใบ ในระยะข้าวแตกกอ หรือในระยะที่ต้นข้าวตั้งท้องใกล้ออกรวง ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น อีดีเฟนฟอส คาร์เบนดาซิม แมนโคเซบ หรือ คาร์เบนดาซิม+แมนโคเซบ ตามอัตราที่ระบุ